

EL CONSIDERAT

SETMANARI POLITIC I SOCIAL

ADMINISTRACIÓ; CARRER NOU, 63

SURT ELS DIVENDRES

PREU: 20 CTMS.

L'obertura del Parlament Català

Missatge del President Macià al poble de Catalunya

El Venerable promet l'abolició del servei militar i una caseta i un hortet a tots els esquerrans

“Entretant, per dissimular, pagueu el lloguer puntualment”

(Informació que publicaran els diaris del vespre del dimarts)

CONSIDERACIONS

La treva impossible

A desgrat de tots els errors i de tots els disbarats polítics comesos per l'Esquerra d'ençà que té a les seves mans el govern de Catalunya, d'aquí pocs dies el nostre Parlament inaugurarà les seves tasques. Davant la proximitat d'aquest fet, “El Considerat” no pot ni vol amagar la seva profunda satisfacció. “El Considerat” és un catalanista de tota la vida, i amb això ja està dit tot.

Però aquesta satisfacció no significa pas que “El Considerat” s'avingui a adoptar una actitud integralment optimista davant de totes les realitats del moment. L'hora és tanmateix grandiosa per a la nostra Pàtria. Però “El Considerat” creu que s'equivocuen d'una manera lamentable aquells que, en nom de la transcendència d'aquesta hora històrica, demanen una treva al lliure combat de la crítica. Precisament perquè aquesta hora és tan plena de responsabilitats per a tots nosaltres, cal una crítica més aguda i severa que mai. D'altra banda, en política els embadaliments no són mai saludables.

És evident que els homes que tenen l'hegemonia política de la nostra terra, no estan a l'altura dels moments que vivim. Per això “El Considerat”, que considera que el país no podrà anar bé fins que hagi aconseguit des-empallegar-se d'aquests homes, continua i continuarà implacable amb ells, amb tots els recursos lícits que la veritat posi al seu abast. No hi ha treva. “El Considerat” no pot donar-la. La feina patriòtica no admet treves, segons l'humil criteri d'“El Considerat”.

Esperem que els nostres lectors sabran estimar aquesta actitud en tot el que val. No en sabríem adoptar cap altra. Volem que el camí de Catalunya sigui el camí de la seva prosperitat i de la seva grandesa.

Es trobaven els diputats de la majoria d'Esquerra Republicana de Catalunya i els seus aliats naturals, els radicals autònoms i altres, reunits al bar de la Generalitat on acabaven de consumir un considerable refrigeri, quan el cap de ceremonial, que vestia calça curta, es presentà dient que el senyor president estava vestit i a punt de sortir.

Immediatament tothom es mobilità i es dirigí cap a l'entrada de la plaça de Sant Jaume. La plaça era plena de gom a gom, els balcons endomassats i volaven coloms per tot arreu.

L'Ajuntament, que era tot als balcons de la casa del davant, havia tingut la delicadesa d'oferir a la Generalitat els serveis del senyor Vachier. Aquest senyor es preocupà de deixar un pas lliure, que des del carrer de

Sant Honorat i passant davant la porta del palau de la Generalitat, conduïa al carrer de Jaume I. Bon punt el senyor Rubí aparegué rutilant a la porta del palau, el senyor Vachier, que operava en persona i portant el distintiu de regidor de la ciutat, féu un senyal i sortí del carrer de Sant Honorat la primera carrossa tirada per quatre cavalls i servida amb criats a la federica. Els humils que omplien la plaça aplaudiren entusiasmats la primera carrossa. I després d'una carrossa en seguí una altra i una altra. I els diputats, que portaven tots barrets de copa, anaren pujant a les carrosses i eren saludats amb grans ovacions dels humils. Les carrosses es dirigien, majestuoses, cap al carrer de Jaume I, passant entre el cordó de mossos de l'esquadra que no cessaven de presentar armes. Finalment sortí

el senyor Macià. L'ovació fou immensa, indescriptible. Tota la plaça era un voleiar de mocadors de mocar blanques que els humils seguint els consells del doctor Ribes Soberano, havien fet rentar prèviament per tal de no escampar microbis. El senyor Macià, més mudat que mai, somrient, corpenedor, pujà a una carrossa tirada per dotze cavalls. El moment fou de gran emoció. Els de Montjuïc engegaren les vint-i-una canonades que se sentiren perfectament, malgrat el gran soroll que hi havia a la plaça, perquè els canons havien estat dotats d'un altaveu generosament ofert per la Generalitat.

Hom observà que la insígnia que el senyor Macià duïa a la mà era un bastó de tortellatge.

(Segueix en la pàgina 3)

QUINA LLÀSTIMA!

El Sr. Noguer i Comet en vaga forçosa?

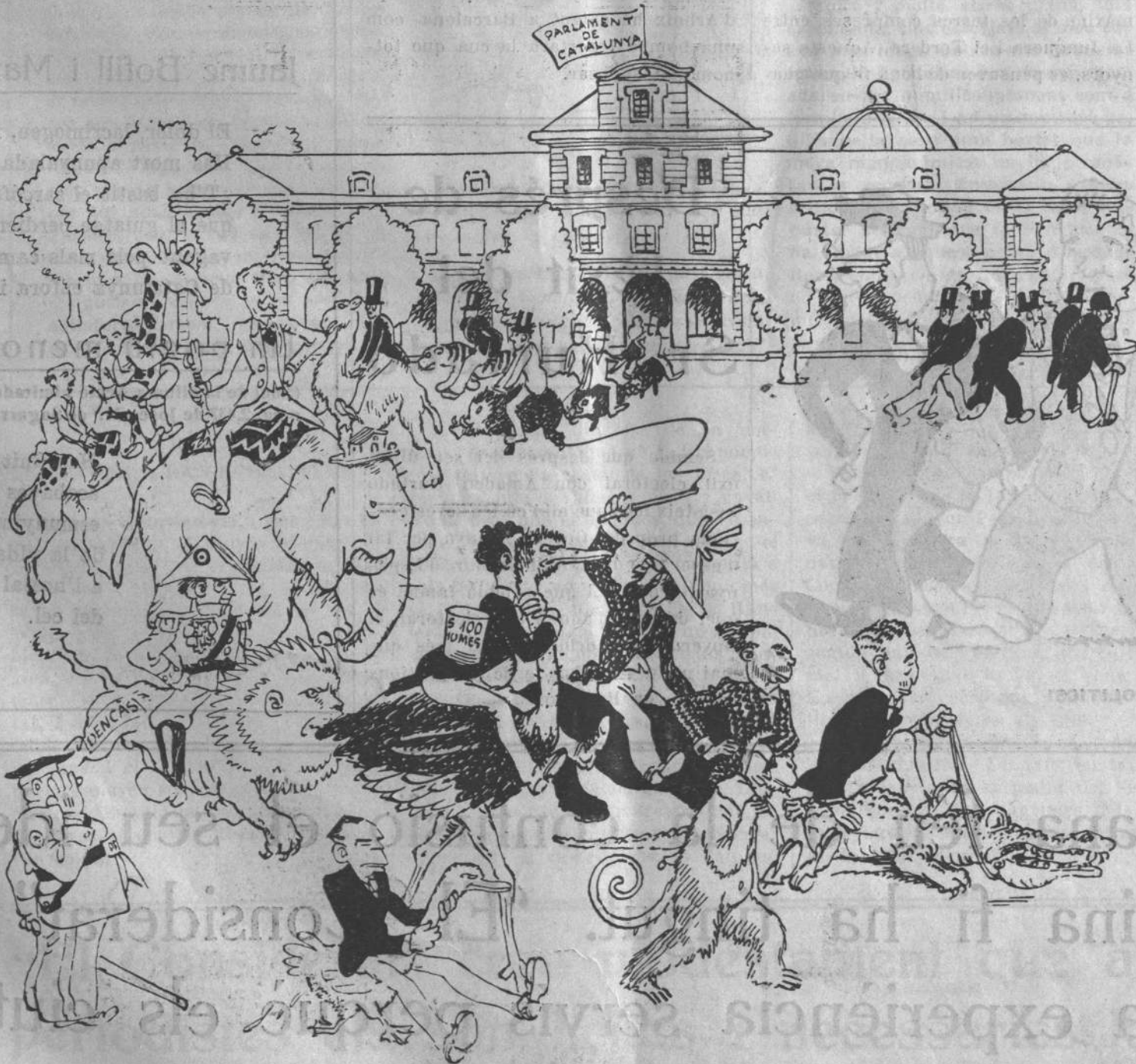
Quan aquest número surti al carrer és de suposar que l'inefable senyor Noguer i Comet haurà dimitit. Bé haurà esperat prou. Si el senyor Noguer i Comet hagués estat una mica més intel·ligent no hauria pretès l'absurd de servir l'Esquerra i el senyor Domingo, que són dos rivals Aquella nota que va publicar el senyor Noguer explicant que el senyor Terradellas l'havia cominats a adoptar una actitud clara és un monument d'infelicitat. L'home volia combatre l'Esquerra a Tarragona, o sigui fer el joc del senyor Domingo, i ésser candidat de l'Esquerra a Girona. Mireu que és prou! A qui ho farà creure que això és normal i correcte!

Ja el tenim dimitit! Ja no publicarà més circulars en aquell estil centpeus, amb aquell català de l'Esquerra, amb aquell esperit que revela un anticlericalisme tronat que tot home considerat ha de rebuljar com una insensatesa.

Ja varem dir un dia que cal publicar un volum amb totes les circulars del governador Comet. Allà es veuria qui és aquest home i si d'un personatge així se'n pot fer un governador. Ara que les lògies li volen fer un homenatge seria el moment de publicar el volum de les circulars. Es veuria ben clar que, fatalment, els amics del senyor Domingo han d'ésser una cosa així.

Però què en farem ara d'aquest senyor Comet? Perquè ara l'home s'ha passat a l'Acció Catalana i no és de suposar que aquest partit tingui càrrecs a repartir. S'havia revelat un geni polític i bé sembla que cal aprofitar aquest centpeus.

Si el senyor Domingo no en té compassió no veiem la sortida possible d'aquesta mercaderia. Però, què ha de donar-li el senyor Domingo si per culpa del senyor Comet ha estat liquidat el prestigi vell que el ministre d'Agricultura tenia a Tarragona? Sembla que la Reforma Agrària podria oferir un refugi mig polític mig administratiu, ben lucratiu, al senyor Comet. En aquests moments abandonar un “hermano” tan important ens semblaria una gran injustícia. Perquè el senyor Comet encara té moltes notes per redactar, i francament seria una llàstima que no pogués ésser l'administració de tot Espanya.

La majoria parlamentària torna de la sessió inaugural aprofitant la tracció de sang de què disposa la ciutat

EL CAS TRAGIC DEL PARTIT CATALANISTA REPUBLICA

Una carta que és una bomba

Després del desastre que per als elements directores del Partit Catalanista Republicà, ex-Acció Catalana, representa el resultat de les darreres eleccions, encara hi ha elements d'aquest partit que volen persistir i volen continuar al·legant que no és el partit el que s'ha equivocat sinó el poble. Hem de dir en honor a la veritat que no són pas tots els que pensen d'aquesta manera, tot el contrari.

Hi comença per haver elements que ja no volien anar a les eleccions i que si hi anaren fou amb una indubtable escepticisme: tal és el cas del senyor Barbey.

Hi ha altres elements que volen decididament plegar. En Baltà no vol sentir parlar més de política i En Matons diu que es vol donar de baixa de tot perquè ja no creu amb res ni amb ningú i es vol retirar a casa.

Altres elements han examinat fredament la qüestió i comencen a descobrir coses estranyes. No serà — es pregunten — que l'Hurtado ens ha enredat? Tot aquell optimisme que regnà en el partit durant la campanya electoral pot tenir per ventura — donats els resultats — un origen diferent de la "mise en scène" més artificiosa i muntada amb una intenció més personal? De fet tothom comença a sospitar que l'Hurtado es volia convertir en "jefe político" de l'azanyisme a Catalunya. Volia fer el mateix paper que en Planes i Casals feia en temps d'En Cànovas. Els homes no canvien mai.

Ha quedat a l'Acció Catalana, després de les eleccions, un mal gust a la boca evident, a conseqüència de la fredor que diuen haver observat durant la campanya en el diari "La Publicitat". Aquestes eleccions hauran significat la ruptura definitiva de l'Acció Catalana amb el diari que tothom suposava que era l'òrgan del partit. El cert és que la "Publi" ha demostrat un sentit polític més agut que els directius de l'Acció Catalana. Però la "Publi" no podia errar bola. És un

diari que ja fa temps que pertany a les persones que s'han fet càrrec dels seus deutes. Algunes d'aquestes persones són notoriament de l'Acció Catalana, com el senyor Barbey, i altres hi simpatitzen a estones, com els senyors Abadal i Guarro, i altres, com el senyor Picart, de Sabadell, no hi tenen res a veure. Concretament el senyor Picart formava part de la Candidatura de la Lliga a Barcelona-circumscripció. Aquests fets — i altres que si volguéssim podríem explicar — no els podrà desmentir ningú perquè són la pura realitat.

En termes generals podríem dir que els elements directores de l'Acció Catalana s'han dividit en tres categories després de les eleccions: els uns es volen retirar a la vida privada definitivament i no volen sentir parlar més de política; els altres, no saben què fer: veurien amb gust la dissolució del partit, perquè veuen que l'organització ha arribat a un punt mort impossible de superar, i altres tracten de guanyar temps i s'han posat a veure venir i callen com morts. Saben que les combinacions polítiques són a Catalunya infinites mentre es puguin fer a base d'una persona o dues i a condició que aquestes persones demostrin un desinterès absolut. Tal és el cas dels arribistes i concretament dels arribistes màxims del partit, un Nicolau, un Esteve, etc.

Es per això que aquests elements han vist amb una sorpresa que no han pogut dissimular i amb una mala cara evident l'article que el senyor Camps i Arboix ha publicat en un diari de Girona. Aquest senyor, a través d'aquest article, ha llicenciat pura i simplement les forces del partit a la província i amb un aire pansit i malencònic ha parlat clar. L'article és interessant donada la posició que el senyor Camps i Arboix ha tingut a Girona durant aquests últims mesos i la relació que l'uneix amb el senyor Carles Jordà, eminència gris forana del partit i caci màxim de les terres compreses entre La Junquera i el Tordera. Aquests senyors, es pensaven de bona fe que gua-

nyarien les eleccions, almenys que guanyarien les minories. Tot hi haver-se unit amb els azanyistes del país, representats per el senyor Isern Dalmau no pogueren, però, arribar a fer més milers de vots que els que es poden comptar amb els dits d'una mà. Un desastre així a fora és difícil d'aguantar. Més difícil que a Barcelona. A fora, un contratemps d'aquesta categoria us rebaixa davant de la família, us priva d'anar al cafè, us fa passar per els carrers menys transitats us constitueix en blanc d'una pila de sagues plenes de verí i de sarcasme. Quan arriba una cosa així el millor és fer un cop d'home, tirar al dret i liquidar la situació angoixosa amb brutalitat. Això és el que ha fet aquest senyor de Girona. Al nostre entendre ha fet santament i creiem que s'ha de felicitar.

Però es clar, una cosa així ha de topar terriblement amb els projectes que un Hurtado ahir i un Nicolau d'Oliwer encara, fan tot presentant-se com els representants màxims del desinterès i del sacrifici. Nicolau, per exemple, l'home més incapaç, políticament parlant d'aquest país, haurà fet una enorme carrera política sense moure's dels banys de San Sebastià i a base simplement de poder dir que hi ha a tot Catalunya uns senyors que treballen nit i dia per fer-li triomfar les idees i per fer-lo personalment triomfar. Si demanéssiu a la gent què és el que a fet per aquest país el senyor Nicolau d'Oliwer no us ho sabria ningú contestar. Ha expressat una sèrie de desitjos, vagarosos, incerts, i que tant podrien ésser mentida com veritat. El seu fort és haver pogut dir que hi havia a tot Catalunya una sèrie de bones persones amb prou tendència a l'infelicitat per presentar-li una bona esmena a l'hora de pujar. Aquests infelïços s'han començat a revoltar. Les esmenes s'ofereixen amb més timidesa i tenen tendència a fluixejar. Per això el que ha fet el senyor Camps d'Arboix ha caigut a Barcelona com una bomba i portarà la cua que tothom pot suposar.

A LA MANERA DE...

La mort d'Acció Catalana

Els poetes de Catalunya li dediquen els més tendres epitafis

Josep M.ª de Sagarra

Oh, partit que has anat de cul per terra!
El cementiri el teu orgull castiga
amb una mossegada de l'Esquerra
i amb quatre pessigolles de la Lliga.

Josep Carner

Oh, gai partit, com tota primavera,
vas néixe' amb els ulls blaus!
I ara del braç d'En Tomàs i Piera
te'n vas a can Pistras.

Josep M.ª López Picó

En el difús triangular concepte
t'has acabat, i cap metgia sàvia
no ha donat sang a ta carcassa, inepta
com un ocell occit dins d'una gàbia.

Carles Riba

De gosadies en la densa flama,
partit, vague et consums, i, poliedre
de folls miratges, una dura pedra
cobreix la teva camama.

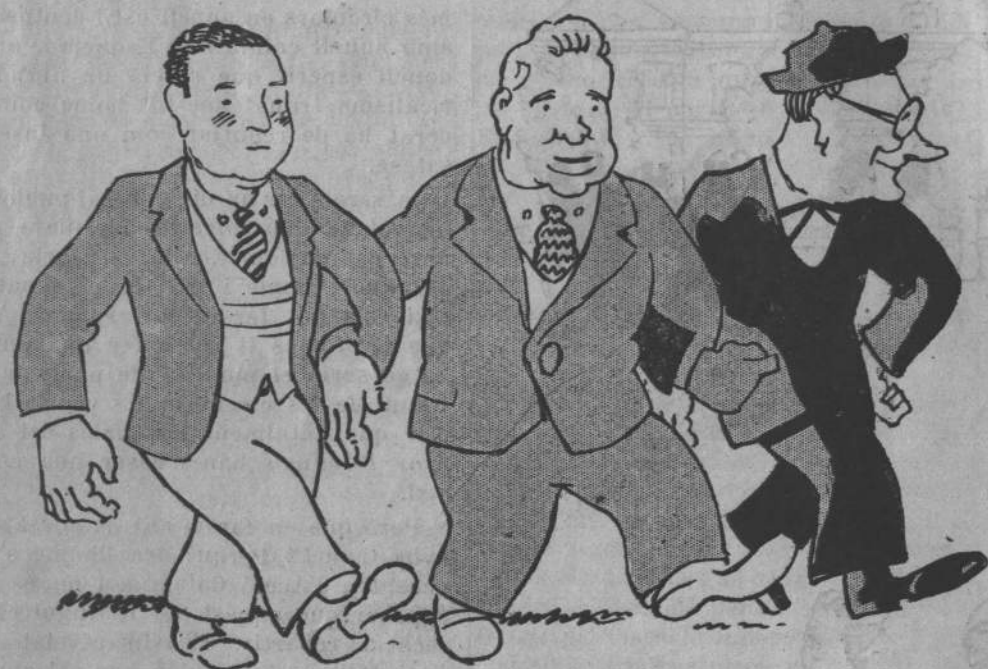
Jaume Bofill i Mates

El dolor, lacrimogen, fibla els ulls i els enllora...
Has mort apunyalada o has mort dels teus verins?
¿T'ha bastit el sarcòfag l'estol dels teus fadrins
que el guiatge perdien i l'esma salvadora,
vagant pels mals camins, i fins pels laberints,
de Catalunya enfora i Catalunya endins?

Un poeta menor

(Soci de la difunta Acció i imitador
núm. 2,437 de Josep M.ª de Sagarra)

Has finit perdonada:
acabaves ta història
esmunyint-te, rebel,
de la vida privada
a l'hostal de la glòria
del cel.

PAS ALS POLITICS!

Després de l'èxit del Sr. Hurtado

Sembla que després del seu últim èxit electoral don Amadeu Hurtado insisteix més que mai en les seves gestions prop del Govern Azanya per tal d'ésser nomenat Ambaixador d'Espanya a París. El que sembla també és que, després d'aquell èxit electoral, el Govern de Madrid insisteix més que mai a no recordar-se de les gestions del senyor Hurtado.

Acció Catalana féu de la confusió el seu ideal polític. Ja heu vist quina fi ha tingut. "El Considerat" voldria que aquesta trista experiència servís perquè els ciutadans exigissin sempre de tota política l'anti-confusió, la claredat.

HOMES DEL DIA

El Dr. Serra Hunter

Filòsof, Catedràtic, Rector de la Universitat i Diputat de l'Esquerra

Hem de presentar avui als lectors d'"El Considerat" la persona del senyor Serra Hunter, rector de la Universitat, catedràtic de Filosofia i personalitat eminentíssima de l'Esquerra Catalana. El senyor Serra Hunter és una altra persona de les que van amb el cor a la mà un professor eminent, la il·lusió del qual és no donar classe, i un rector preocupadíssim de la bona marxa de la Universitat que fa, naturalment, tots els possibles per fer tota mena de feines menys la feina estrictament universitària.

Davant de persones com el senyor Serra Hunter hom queda literalment glaçat. És rector d'universitat i rector en un dels moments que el càrrec comporta una activitat més reflexiva i una acumulació més visible de responsabilitat: en el moment que s'ha de fer de la Universitat l'organisme que voldríem que fos tots plegats. El càrrec de rector ja de per si acapara tota l'activitat d'un home i no sabem pas que en els altres països aquest càrrec permeti a la persona que l'ostenta dedicar-se a la política, fer la vida d'home de partit i saltar de societat de barriada en societat de barriada amb les cames enlaire. El senyor Serra en canvi té temps per tot. Té temps — com un rector romànicista qualsevol — de portar el rectorat, de dir vacuïtats transcendents pels centres d'esquerra, de fer el pedant un parell d'hores cada dia i encara té temps per intrigar i per aspirar al càrrec de president de l'Assemblea de la Generalitat. Serra Hunter voldria ésser el nostre Besteiro. Voldria acupar un alt càrrec — i un alt càrrec vol dir per ell sortir a les gasetilles i en els diaris il·lustrats — Serra Hunter, voldria ésser la cosa més absurda del món. El que positivament no vol ésser el senyor Serra Hunter és un professor discret i un rector de la Universitat passable.

Un home capaç de desenfocar-se fins a aquest extrem, ha d'ésser fatalment, des del punt de mira dels seus estudis professionals, una desgràcia. Això no falla mai i en el cas del senyor Serra la regla és confirmada d'una manera extremadament acusada. Filosòficament, el senyor Serra és un galimaties espantós, d'una intensitat sols comparable a l'activitat científico-filosòfica del seu company de facultat senyor Xirau. Aquest Xirau és avui l'olla filosòfica més important de Catalunya. El senyor Serra és l'olla número dos. Són dues olles solemnes, grandiloqüents i d'una pedanteria exemplar.

No es pot dir que el senyor Serra faci filosofia. Ha editat diversos llibres. Aquests llibres es componen d'una segregació confusa i tova, impossible de seguir: una mena de "bourrage de crâne" per als humils, els socialistes i els esquerrans. Demanin, per exemple, informes del seu darrer llibre "Filosofia i Cultura" a qualsevol persona sensata que per distracció l'hagi llegit.

Lector:

Si sou home considerat, llegiu i propagueu aquest setmanari.

Pere Pastera
Conseller de
Finances?

S'assegura que el senyor Pere Pastera serà nomenat conseller de Finances. S'hi ha ben pensat el senyor Macià? Quina confiança ha d'inspirar aquest bon senyor?

I ara amb tota la serietat d'"El Considerat": A quin país del món la brillant història financiera del senyor Pere Pastera no obligaria a fer d'aquest senyor un ministre d'Hisenda? Hi ha fets encara tan recents! Però vaja! Que ha de servir per alguna cosa la memòria!

L'obertura del Parlament Català

(Ve de la primera pàgina)

La gent, emocionada, deia que tot allò era molt més bonic que la processó de Corpus.

Des del balcó de la Casa de la Ciutat, el senyor Aguadé va llençar un visca que ofegà la veu dels canons.

La carrossa presidencial fou immediatament enquadada per un piquet de mossos de l'esquadra a cavall.

La multitud volia portar a pes de braços tota la carrossa i la cavalleria que l'arrossegava, però la força ho impedí, perquè aquells humils, engriscats com estaven, s'haurien fet mal.

Darrera la carrossa del Venerable seguïen les carrosses dels alts funcionaris de la casa. En total hi havia unes quaranta carrosses. Els escamots

i els Cent Homes d'En Fontbernat seguien a peu.

L'arribada al palau del Parlament fou magnífica. La ploma es resisteix a ressenyar tanta grandesa.

LA SESSIÓ INAUGURAL

Els diputats pregueren seient als escons. Els de l'oposició ja hi eren — i no creguen que això sigui simbòlic — quan hi arribà la majoria.

El Venerable s'esperava al saló presidencial que li havia estat reservat, i començà la sessió sense ell, que és tal com s'ha de fer.

Presidí el degà de tots, el més vell, que resultà ésser, i per molts anys ho pugui dir, el senyor Serra Hunter.

Després d'un discurs d'aquest se-

nyor, que consistí a donar les gràcies, es passà a l'elecció de president del Parlament. Gràcies a les coaccions que podeu imaginar i al terror escampat — se sentien mol bé els brams dels lleons — fou elegit president el veterinari senyor Rossell i Vilà. El senyor Rossell, després de vestir-se de domador i de prendre les xurriaques, que són les mateixes que usava quan feia de tartaner, prengué possessió del càrrec i per tot discurs mostrà la tralla a la concurrència.

Acabat el discurs, una comissió passà a cercar el Venerable, que ja estava tip d'esperar-se. L'arribada del venerable al saló fou una cosa d'aquelles que no s'obliden.

Rígid, més alt que mai, el Venerable donà lectura al missatge següent:

ESTIMATS FILLS:

En elevar-me a la presidència d'aquesta Generalitat ja se us deu haver acudit que havia de dignar-me obrir la meua augusta boca per ampliar les promeses que vaig fer-vos a l'hora de les eleccions.

Però he de fer constar abans que, si us havíeu cregut que he de dirigir-me a tot el poble català, us hauríeu equivocat. Jo no conec altres membres del partit d'Esquerra Republicana de Catalunya que em digno presidir, o sigui els humils, tan si aquests humils són pobres com milionaris, mentre siguin humils, perquè nosaltres no hi tenim cap culpa si en els nostres rengles hi figuren humils als quals la fortuna ha volgut premiar amb milions una humilitat ancestral. Si us havíeu pensat que llençat als llocs immunds aquests catalans que no són de l'Esquerra, enxiquim la nostra Catalunya, us equivocàveu: un poble no s'engrandeix amb l'escòria, ni amb carretades de fems... (La gran ovació de la majoria impedeix sentir el final de la frase del venerable.)

Fetes aquestes aclaracions, després de saludar els humils tan magníficament representats per aquesta majoria — i consti que de la minoria no en faig cap cas — (ovació enorme) explicaré les idees que de temps ha germinaven en el meu cervell privilegiat i que ara veureu com grillen, i amb quina puixança.

Ja podeu pensar que l'única cosa que preocupa la meua il·lustrada atenció és la sort dels humils. Per assegurar la sort dels humils, el meu Govern només ha de fer que inspirar-se en la doctrina que he proclamat a mans plenes per terres catalanes. Res de socialisme, comunisme ni sindicalisme. Ja sabeu, fills meus, que jo tinc la fórmula, el secret que no falla. Em faig càrrec que el que causa més ongu els meus súbdits és l'haver de pagar lloguer. Propietaris lladres que només pensen a menjar carn d'humil per tot àpat, bistec d'humil i filet d'humil, com si fos espàtlla de be o cuixa de moutón, voldrien fer-vos morir a la misèria. Però tot això, estigueu-ne segurs, jo ho arreglaré satisfactoriament valent-me d'un ardit amb el qual segurament les

vostres pobrissones intel·ligències no havien pensat. I ara jo us dic: us equivocàreu si creïeu que no s'ha de pagar el lloguer. Sí, humils del meu cor, pagueu el lloguer i pagueu puntualment. I ja veureu com aquesta desgraciada propietaris que es pensen que són els amos de tot es troben sense una pela. Confieu en mi: creieu en el meu pla, que és excel·lent.

El meu pla — i ara va la gran notícia — és arruïnar els propietaris. La manera d'arruïnar-los és senzillíssima. Manarà construir i regalar a tots els humils de Catalunya, que són tots els que m'han votat, una caseta amb un hortet. Res de cases barates. Es tractarà humils del meu cor, de cases pistonudes, cases moblades, cases amb water, lavabo, cambra de bany, calefacció de franc, gas gratis, electricitat gratuïta i més lluminosa que la que us proporciona la burgesia i aigua calenta a l'hivern i fresca a l'estiu més barata que la que ven el senyor Hurtado. (Grandiosa ovació a peu dret. L'humil

Aquí teniu el Sr. Macià en un dels moments més entusiàstics del seu missatge.

A les envistes de la fira de Santa Llúcia, el Venerable, repetint-se una vegada més, ofereix casetes i hortets a tota la gent humil del nostre país.

propietari Casanelles es desmaia. En Casanoves té un treball.) A cada casa hi haurà gat i canari alimentats per la Generalitat i a cada hortet mitja dotzena de gallines ponedores, alimentades també per aquesta providentíssima administració.

Ara cal no fer córrer aquest projecte grandios que he anat meditant durant aquest any i mig de viure a les Cases dels Canonges. Quan els propietaris se n'adonaran, ja estaran instal·lats a les vostres cases i ja hauran fruitat els vostres hortets. Entretant, per dissimular, pagueu el lloguer puntualment, perquè els propietaris no saben la que se'ls espera. "On les aurà!", com deia el mariscal Joffre, el meu camarada d'armes. I quan els haurem arreplegat, que es morin, que la Generalitat ja haurà fet preparar un canyet on podreixin per sempre més. I àdhuc tindrem hienes i xacals perquè devorin llurs carronyes! (Ovació monstrosa delirant. La il·luminació de la sala fa papallugues i tremola de terror.)

Per avui, perquè se'm fa tard, i no és qüestió que us reveli els meus plans altíssims, només us comunicaré un altre dels meus projectes. Dia vindrà que cap humil dels del meu partit haurà d'anar a ser soldat. (El venerable president és aclamat. En Pere Pastera balla un tango argentí, d'aquells que li agraden tan, al mig del saló. El president de la Diputació el crida a l'ordre.) S'han acabat les guerres exteriors! Ho heu sentit? S'han acabat. Ací només cal una mica de guerra contra els que no siguin de l'Esquerra. No he d'encarregar als escamots que vigilin si cal fer alguna feineta, perquè d'això ja hi ha qui se'n cuida. Però el que és anar a la guerra, anar a ser soldat, això s'acabat per sempre més.

Molts i molts altres plans, tots excel·lents, tinc estotjats al meu cor i al meu magí. Deixeu-me governar tranquil. Agenolieu-vos davant meu, adoreu-me humil·líssimament com a humils que sou i no us mancarà pa, ni aquella casa amb hortet que la meua magnanimitat us ha promès tantes vegades. Entretant, pagueu el lloguer i confieu en la meua augusta persona que la Providència ha enviat a aquest poble d'escassa llum. (L'ovació és formidable, però no tan imponent com les altres, perquè molts diputats de la majoria ploren.)

UN TREBALLISTA

El Sr. Casals
està a punt de
quedar-se
sense feina

Ja s'hauran fixat, senyors, que el conseller de Treball, senyor Casals està a punt de quedar-se sense treball. Perquè el senyor Macià, no posant-lo en candidatura, sembla que ha manifestat ben clarament que en els seus alts desiguis està decidit liquidar aquest senyor.

El Centre de Dependents havia fet del senyor Casals un president discret. L'Esquerra ha destruït en poques setmanes aquesta discreta mediocritat. Bon negoci ha fet el senyor Casals. Ja en podrà tirar un bon tros a l'olla d'ésser ex-conseller de la Generalitat!

Sembla que quan el senyor Casals es trobava davant d'un conflicte social la cosa li anava una mica gran i que quan presidia una reunió tothom tenia més autoritat que el ministre del senyor Macià.

Amb tan trist motiu el senyor Serra i Moret ha tingut una gran alegria, però que no presumeixi massa aquest socialista fanàtic perquè fins ara la seva gestió s'havia reduït a topar amb "ninyeries" i a fer quatre bunyols. És clar que es tractava de bunyols sense transcendència, però alegrar-se com s'alegren els de la Unió Socialista del fracàs rapidíssim del senyor Casals ens sembla una desconsideració indigna.

Qui hi posaran ara a Treball?

El Sr. Martí Barrera, ex-anarquista i ara amo d'una impremta. Ja en parlarem un altre dia d'aquest senyor. Entretant els treballadors sindicats poden preparar-se. El senyor Moles haurà trobat un col·laborador excel·lent. És probable que la "Soli" no pugui sortir mai més, perquè el senyor Barrera també és molt liberal.

DESCONSIDERACIONS?

COINCIDENCIES

Els jutges suara destituïts, no troben diferència entre els procediments pseudo-democràtics actuals i els procediments de la Dietadura. "El Considerat", tampoc.

L'AMOR ALS HUMILS

La prosperitat de les indústries i del comerç a Catalunya és el fonament primer i essencial de totes les reivindicacions i millores de la classe obrera. Els polítics que parlan d'amor als humils de fet enrunen el comerç i la nostra indústria, lluny de defensar els interessos dels nostres obrers el que fan es portar la fam i estendre la misèria en els rengles proletaris.

FONTBERNAT I ELS TAMBORETS

En Fontbernat és immens. D'ençà que ha estat elegit diputat de la Generalitat està radiant, segueix amb el màxim interès els preparatius que hom fa per reunir el Parlament Català confortablement. Tothom sap que aquests últims dies la F. A. I. ha concentrat tots els seus esforços anàrquics en el sentit d'impossibilitar la instal·lació dels diputats catalans. Els fusters, els ebenistes, els pintors, els serrallers han rebut insinuacions, de vegades molt contundents per privar-los de treballar per posar una mica d'ordre i de comoditat a les sessions de l'Assemblea.

En Fontbernat ha volgut quedar bé amb tothom. Ha dit:

— Jo no tinc pas manies. Si no hi pot haver escons jo ja em contento amb un tamboret.

Un element important de la F. A. I. assabentat d'aquesta frase d'En Fontbernat contestà amb escepticisme:

— Les anques d'En Fontbernat no ens interessen gens...

CONFESSION DE PART

Els homes del Partit Catalanista Republicà no han pogut anar al Parlament Català, perquè el poble els ha refusat. Però ells confessen que el Parlament de Catalunya és el triomf del catalanisme. Entesos.

"El Considerat" creu modestament que als periodistes els són lícites i necessàries les fantasies, però als polítics, no

La tragèdia lerrouxista

Des de les eleccions del dia 20, el senyor Giralt, s'ha amagrit bastant. I el senyor Jesús Ullé sembla una gallina mullada: va més encorbat que mai i es veu que li passen per la clevsa pensaments molt negres, potser l'espectre de la fam.

El senyor Pich i Pon ja fa temps que es dona per mort i ja no té cap influència dintre el partit radical. Per això quan els prohoms van parlar-li d'escriure al senyor Lerroux que fes el favor de venir a animar les "huestes", el senyor Pich hi va posar moltes dificultats.

Encara més, els senyors Giralt i Ullé, els inseparables — els dos radicals que més bé es comprenen — s'han decidit a escriure al "caudillo" demanant socors. El senyor Lerroux, que no es resigna pas a perdre l'Ajuntament de Barcelona, base de la seva prosperitat política, ha contestat a aquest S. O. S. amb un "vengo en seguida" que ha trencat el cor als més escèptics.

El senyor Alexandre Bosch i Catà, que era el que estava més deseperat, s'ha animat una mica i creu que encara es pot fer alguna coseta. El senyor Lluís Matutano, que és un dels radicals que han estat més castigats pel partit, l'home dels sacrificis pecuniaris, també han semblat que es revivava una mica, però ha pres certes precaucions per tal d'evitar que tornin a visitar-li la butxaca.

Una injustícia

Se'ns assegura que el senyor Farreres i Duran està molt empipat perquè no el fan "conseller".

Calma, senyor Farreres! Que es pensa que la gent no té memòria? Es tan fresca la carabassa que acaben de donar-li a l'Institut de Manresa! Més fresca que les que li havien donat a Reus.

El que no sap el senyor Farreres és que un dels prohoms de l'Esquerra, en parlar-se de la candidatura de l'Il·lustre carabassejat va dir amb el seu llenguatge tan poc brillant:

— Home, això seria un "bochorno".

A LA RECERCA D'UNA PATUM

L'Esquerra fa una política anticapitalista. D'on treurà els diners per implantar l'Estatut?

Tothom coneix la clau del sistema d'Azaña. Aquesta clau és el senyor Carner. Azaña, estudiós de la política francesa, sap que en els països de tipus llatí, els governs d'esquerra només són possibles si es troba una gran patum, que tingui la confiança dels rendistes i capitalistes, per posar en el ministeri d'Hisenda. Aquesta patum té la funció d'evitar l'alarma del diner i permetre a base d'aquesta confiança, fer al restant del ministeri tota mena de lleugereses i animalades. Azaña desembarcà a Prieto i el substituï per Carner que té cara de soldat romà, és multimilionari, coneix la "triquiniela" jurídica i ha tractat tota la vida persones benestants. La presència de Carner al ministeri d'Hisenda, ha permès als altres ministres pendre aires de Danton i de Robespierre, jugar amb la revolució com el gat i la rata i fer-se la il·lusió que creaven història. La solidesa burgesa de Carner permet que a Espanya siguin encara ministres, primaris com Alborno, Domingo. De los Ríos (a) "Barbitas", Zulueta i "tutti quanti".

El Sr. Macià es troba en el mateix cas. A la Generalitat no hi ha un pa a la post. La Generalitat vol fer grans reformes, vol implantar l'Estatut, vol fer conèixer, com més aviat millor, al poble català els beneficis de l'Autonomia. Per tot això es necessiten diners. I on són aquests diners? Qui els ha de donar? D'on han de sortir?

L'Esquerra és un partit que ha de viure a base de tenir un èxit diari. És un partit que ha de donar carn a la ferra constantment. És a més, com tots els partits inorgànicament demo-

cràtics, un partit car. L'Esquerra no pot fer economies, ni austeritats, ni pot demanar als seus partidaris que tinguin una mica de paciència... L'Esquerra, en un mot, ha de fer sistemàticament una demagogia delirant. Per tot això es necessiten diners. D'on han de sortir aquests diners?

L'Esquerra fa una política anticapitalista. L'Esquerra ha dit mil vegades, per boca de les seves personalitats més representatives, que està interessada en tot menys a tenir la confiança del capital. L'Esquerra ha fet l'olla dels rabassaires, la dels sindicats, la de les revisions de contractes agrícoles, ha contribuït a crear el marasme comercial i industrial del moment. És fatal doncs, que el capital davant de l'Esquerra es retregui i s'escami. Però si el capital es retreu d'on sortiran els diners per implantar l'autonomia i per portar a cap les grans reformes que l'Esquerra ha promès des de la Generalitat?

L'Esquerra ha promès una casa i un hort a tots els humils. Però d'on han de sortir les misses per fer una obra social tant important? (Veritat és que els humils, des de fa uns quants mesos venen aquestes promeses amb un escepticisme que no poden dissimular.)

El traspass de serveis (primera tasca i la més important de la Generalitat) durarà, segons diuen els tècnics, més de dos anys. Durant aquests dos anys, el treball de la Generalitat serà essencialment burocràtic i molt poc brillant. És un fet que fins després d'aquests dos anys Catalunya no podrà començar a conèixer els avantatges de l'Autonomia. Però i mentrestant? Com és possible d'imaginar l'Esquerra fent feines distintes de l'agitació popular, l'acció partidista, el favor clàssic, la follia improvisada, demagògica i brillant?

Per passar aquests dos anys, l'Esquerra necessita, d'un costat, diners i de l'altre no deixar d'ésser en tot moment el que la gent es pensa que és l'Esquerra: la tovallola dels afligits, l'esperança dels humils i la dissort dels poderosos.

D'on els ha de treure aquests diners, el partit que acabdilla el senyor Macià? "El Considerat" ho pot dir perquè les seves informacions són segures i té un servei molt important. La Generalitat fa ja setmanes que està tantejant i provant de fer un emprèstic. Els homes de l'Esquerra parlen amb banquers, grossos i petits, amb homes d'affers, amb les persones que suposen representar el món de la finança i de la renda. A les insinuacions de l'Esquerra, els banquers responen:

— Que vostès necessiten un emprèstic és molt clar... Que el puguin obtenir ja no ho és tant.

D'aquí que Macià voldria seguir el mateix procediment que ha seguit Azaña. Voldria trobar una gran patum, un segon Carner que li permetés, amb la seva solidesa assegurada continuar dient fabules i arbitrarietats. Macià voldria un ministre d'Hisenda conservador que li permetés continuar fent de revolucionari. Voldria diners per gastar-los sense que ningú s'espantés. Voldria, en un mot, fer el mateix joc de l'Azaña.

Algú ha dit a Macià que aquest ministre podria ésser don Pere Pastera.

— En Coromines, no! — ha respost el President. — És una pepa de deú que porta mala astrugància.

— I el senyor Pi i Sunyer?

— El senyor Pi i Sunyer tampoc. Té més condicions que En Coromines. Comença per dir-se Pi i Sunyer i això sempre fa bonic. Però sospito que és un "camele" bastant important...

— Llavors qui?

— Home, l'ideal seria que la Lliga donés un nom. Però els de la Lliga són gent que no es fan càrrec de res, són un partit de desagraïts i de rencorosos. No es fan càrrec que els hi hem perdonat la vida diverses vegades i que això ens ho deuen...

El cert és que el senyor Macià es mou avui en mig d'aquests problemes tant desagradables. El seu desig seria trobar diners sense que s'hagués d'evitar que el partit reduís les seves possibilitats demagògiques.

El Sr. Companys haurà arribat a President del Parlament de Catalunya

Si dos anys enrera haguéssiu dit a qualsevol catalanista que el senyor Lluís Companys havia d'ésser president del primer Parlament de la Catalunya autònoma us hauria insultat. Però tampoc no s'hauria cregut que el president d'aquesta Catalunya autònoma hagués d'ésser el senyor Macià i Lluissà, i que el senyor Agudé hagués d'ésser alcalde de Barcelona. Doncs, sí, senyors, sembla que el senyor Lluís Companys serà el president del Parlament.

Però no és això el pitjor. Cal que tothom sàpiga que el senyor Companys no en volia ésser de diputat de la Generalitat, perquè l'home es creu ministrable i opina que el seu esdevenidor és a Madrid. La veritat és que a Madrid no el consideren gaire aquest senyor Companys, i que el tenen per un advocadet molt poc considerable. No opina pas així l'Esquerra que el té per un gran home, pel seu únic home.

Quan es parlà de les eleccions de la Generalitat es féu, prop del senyor Companys, una pressió enorme per obligar-lo a acceptar anar en candidatura. "Mireu que no tenim ningú per ésser president del Parlament" — li digué qui podia dir-li. "Penseu que aquest càrrec, tots se'l disputaran com lleons. En volen ésser En Gassol, En Casanoves i En Lluhi. La millor manera de fer-los callar seria poder comptar amb la vostra presència. Si us han acceptat com a cap de la minoria a les Corts de Madrid, també us acceptaran ara com a president de l'Assemblea."

I el senyor Companys acceptà anar en candidatura. La pobresa d'homes de l'Esquerra, l'ambició d'aquests homes i la seva falta de disciplina expliquen que el senyor Companys pugui ocupar un càrrec com aquest.

Què hi fa que el senyor Companys no sàpiga ni un borrall d'història de Catalunya, ni de doctrina catalanista? Aquesta situació privilegiada de la seva intel·ligència li ha permès no haver de fer cap discurs important al Parlament durant el debat de l'Estatut.

Què hi fa que el senyor Companys no sàpiga de francès, ni d'aritmètica, ni d'ortografia en cap idioma, ni de res! Que es necessita saber gran cosa per a ésser líder dels rabassaires?

Amb el senyor Companys al davant, quin to voleu que tingui el Parlament de la Generalitat? El mateix que si hi haguessin posat el senyor Lluhi o el senyor Fontbernat.

Netots López Robert i Cia, Nou de la Rambla, 63

EL PARTIT RADICAL ES REORGANITZA, AQUESTA VEGADA DE DEBÓ Els il·lucinatients del Sr. Lerroux reben constantment ordres del cabdill.

Els Governos Civils vacants

Són el de Girona i el de Tarragona. Dos càrrecs que no donen pena ni glòria. Però, tanmateix, dues menjadores.

Qui hi anirà? Per ara només sona un nom: el del senyor Pinilla, republicà de tota la vida, però també, encara que ell pugui negar-ho, anticatalanista de tota la vida. Però en aquesta hora de la "catalanitat", sembla que aquest mèrit ha d'ésser decisiu. I així el senyor Pich i Pon tindrà un governador.

Serem governats amb tralla?

Ahí s'assegurava a la Generalitat que el senyor Pere Rossell furga perquè el facin conseller de Governació. Ja varem dir el primer dia que a aquest domador de lleons li fa il·lusió domar homes.

Serà conseller de Governació el senyor Pere Martí Rossell?

Tot va la idea que el senyor Macià tingui dels catalans. Si creu que som un ramat, que ens governi el senyor Rossell.

Llegiu i propagueu

"El Considerat"

Surt cada divendres

El premi de teatre "Ignasi Iglésies"

— Aquí tens el premi merescut... I ara un consell: no t'emboquis més en política.